

KS. MARIAN FILIPIAK

KRONIKA SEKCJI BIBLIJNEJ WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO KUL ZA ROK AKADEMICKI 1972/73

I. Z ŻYCIA NAUKOWEGO SEKCJI BIBLIJNEJ

1. W roku akad. 1972/73 w sekcji biblijnej stopnie magisterskie zdobyło 12 osób. Są to księża: J. Cwener, R. Dziura, J. Florek, H. Kapica, L. Kuna, J. Łach, B. Ogrodniczuk, M. Olech, E. Więclaw; siostry: E. Chmielewska, J. Florczak oraz osoba świecka: pani E. Księżyk.

Stopnie licencjackie zdobyli księża: M. Major, A. Paciorek, P. Skucha.

Doktoratem swoje studia uwieńczyli: o. H. Ordon i ks. E. Szewc.

Z dniem 1 X 1972 roku zaangażowany został w sekcji biblijnej ks. Józef Homerski, doktor teologii, licencjat nauk biblijnych, absolwent KUL, Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie oraz Szkoły Biblijnej w Jeruzolimie. Habilitował się w 1971 roku w sekcji biblijnej Wydziału Teologicznego KUL.

Na urlopie naukowym (studia w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie) przebywał ks. dr J. Szlaga.

Nominację na profesora zwyczajnego otrzymał ks. prof. dr Fr. Gryglewicz, na docenta ks. dr hab. J. Kudasiewicz.

Zajęcia w sekcji odbywały się przy 5 katedrach: Egzegezy ST, Egzegezy NT, Teologii Biblijnej, Filologii Biblijnej oraz Geografii i Archeologii Biblijnej.

2. W dniach 14 XI — 24 XI 1972 roku profesorowie sekcji biblijnej wygłosili w auli uniwersyteckiej KUL cykl wykładów na temat: „Mesjanizm w Piśmie św.". Otwarcia sesji w obecności Prorektora KUL prof. dra S. Sawickiego i przedstawiciela Towarzystwa Naukowego KUL ks. prof. dra S. Mazierskiego dokonał Kierownik sekcji biblijnej KUL ks. prof. dr S. Łach, który też wygłosił referat wprowadzający na temat genetyzmu mesjanizmu biblijnego. Następne referaty wygłosili: ks. dr hab. J. Homerski (15 XI): „Idee mesjańskie w pismach proroków”; ks. dr hab. S. Potocki (16 XI): „Idee mesjańskie a literatura mądrościowa”; ks. dr M. Filipiak (17 XI): „Przygotowanie do wypełnienia obietnic mesjańskich (Księga Koheleta)”; ks. doc. dr L. Stachowiak (20 XI): „Godność mesjańska Chrystusa w Ewangelii Janowej”; ks. doc. dr K. Romaniuk (21 XI): „Temat zapowiedzi i wypełnienia w Listach św. Pawła”; ks. doc. dr J. Kudasiewicz (22 XI): „Świadomość mesjańska Chrystusa”; ks. prof. dr F. Gryglewicz (23 XI): „Apokaliptyczny Baranek”; o. doc. dr H. Langkammer (24 XI): „Syn Człowieczy w Ewangeliach Synoptycznych”...

II. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA KSIĘŻY PROFESORÓW

Ks. prof. dr Stanisław Łach

Wygłoszone referaty

1. Dnia 23 IV 1973 w Towarzystwie Naukowym KUL pt. „Ps 89 — problematyka literacko-historyczna”.

2. Dnia 26 V 1973 na XI Kongresie Biblijnym w Gnieźnie-Wągrowcu referat pt. „Psalmy mesjańskie w świetle interpretacji skandynawskiej szkoły Myth and Ritual”.
3. Referat przygotowany na X Kongres Bibliistów Polskich w Krakowie (VI 1972) oddany do druku w zbiorze artykułów z tego Kongresu. (Temat referatu: „Ani-jim i anawim w Psalmach”).
4. Dnia 15 IX 1973 w Seminarium Międzyzakonnym u Ojców Franciszkanów w Kłodzku referat inauguracyjny pt. „Bohaterzy Psalmów Lamentacyjnych”.

Prace wydrukowane

1. „Psalmy dziękczynne w Psalterzu”, w: „Z zagadnień kultury chrześcijańskiej”, Lublin 1973, 85-98.
2. „Znaczenie tytułów w Psalmach”, RTK 1 (1972) 69-87.
3. „Współczesna biblistyka polska”, „Znak” 221 (1973) 1373-1391.
4. Recenzja do Ksiąg Ezd-Neh w opr. o. doc. dra H. Langkammera, VT (1973).
5. Recenzja 2 wydania Biblii Tysiąclecia, RTK 1 (1973) 113-115.

Prace oddane do druku

1. „Idea zbawcza w Psalmach”, „Colloquium Salutis”, 4 (1973).
2. Opracowanie Pięcioksięgu i Psalmów we „Wstępie do Starego Testamentu” (dzieło zbiorowe pod red. ks. prof. dra S. Łacha), Poznań 1973.
3. „Współczesne metody w pracach nad Psalmami”. w: „Współczesna biblistyka polska 1945—1970. VIII Kongres Bibliistów Polskich”, Warszawa 1972.
4. Do „Encyklopedii Katolickiej KUL” oddane do druku hasła: całopalenie, cherem, chleby pokładne, cudzołóstwo w ST, czystość w ST.

Ks. prof. dr Feliks Gryglewicz

Udział w zjazdach naukowych

1. Kongres Bibliistów Polskich w Krakowie (VI 1972).
2. 27 Zjazd Towarzystwa Studiów Nowotestamentalnych (Kongres Studiorum Novi Testamenti Societas) w Clermont w Kalifornii (VIII 1972).
3. International Congress of Learned Societies in the Field of Religion (Religion and the Humanizing of Man) w Los Angeles, Kalifornia (IX 1972).

Wygłoszone referaty

„Redakcja Łk 8, 15”.

Prace wydrukowane

1. Teologiczne aspekty błogosławieństwa Symeona”, RTK 1 (1972) 73-82.
2. „Słownictwo św. Łukasza o Bożym planie zbawienia”, RH 3 (1972) 107 n.
3. „Nowy Testament w świetle statystyki językowej”, „Zeszyty Naukowe KUL” 4 (1972) 74 nn.
4. „Studia z teologii św. Łukasza”, Poznań 1973 (redakcja).
5. „Bóg-Ojciec w dziełach św. Łukasza”, w: „Studia z teologii św. Łukasza”, Poznań 1973, 9-45.
6. „Magnificat, aspekt teologiczny”, w: „Z zagadnień kultury chrześcijańskiej”, Lublin 1973, 99-110.

Ks. doc. dr hab. Kazimierz Romanuk

Udział w zjazdach naukowych

1. 27 Zjazd Towarzystwa Studiów Nowotestamentalnych (Kongres Studiorum Novi Testamenti Societas) w Clermont, Kalifornia (VIII 1972).
2. International Congress of Learned Societies in the Field of Religion (Religion and the Humanizing of Man) w Los Angeles, Kalifornia (IX 1972).
3. Międzynarodowe Sympozjum dla Tłumaczy Pisma św. (Consultation on the Bible Translation) organizowane przez United Bible Societies-Bernhauser Forst, Stuttgart (NRF) (11—14 IX 1972). Referat pt. „Der aktuelle Stand der Bibliistik in Polen”.
4. Zjazd katolickich nowotestamentalistów obszaru języka niemieckiego (Tagung der deutschsprachigen katholischen Neutestamentler), Wien—Linz (2-6 IV 1973).
5. Posiedzenie Komitetu Wykonawczego Katolickiej Federacji Światowej Apostolatu Biblijnego (Executive Committee Meeting of the World Catholic Federation for the Biblical Apostolat), Mainz (NRF) (5—10 IV 1973).
6. Dwa posiedzenia Komisji Episkopatu do Spraw Nauki Katolickiej w Krakowie, XI 1972 i V 1973.

Prace wydrukowane

1. „Słownik Teologii Biblijnej” — przekład i opracowanie polskie, Poznań (Pallottinum) 1973, ss. 1168.
2. „La vocazione nella Bibbia”, Bologna 1973, ss. 180.
3. „La volonta di Dio come motivo parenetico nelle lettere di San Paolo”, RivBibIt 20 (1972) 353-368.
4. „Euntes docete...”, „Zeitschrift für Missionswissenschaft” (1973) 1-13.

Ks. doc. dr hab. Lech Stachowiak

Wygłoszone referaty

1. „Zagadnienie eschatologii apokaliptycznej i teraźniejszej w 4 Ewangelii”, referat wygłoszony na posiedzeniu Teologów Łódzkich w dniu 24 XI 1972.
2. „Godność mesjańska Jezusa w Ewangelii janowej”, referat wygłoszony w ramach Tygodnia Biblijnego w Lublinie (KUL), 20 XI 1972.
3. „Osiem błogosławieństw na tle pojęć etycznych mieszkańców Palestyny w epoce Jezusa”, referat wygłoszony w Klubie Inteligencji Katolickiej w Warszawie 20 II 1973.
4. „Jak rozumieć biblijne wypowiedzi o człowieku?” — referat wygłoszony na Międzywydziałowym Sympozjum w ATK w Warszawie 15 II 1973.
5. Etyka kazania na górze — referat wygłoszony na Sympozjum Teologicznym w Łodzi, 13 V 1973.

Artykuły do „Encyklopedii Katolickiej KUL”: Chaszydzi, cierpliwość, ciało, charaktermat (w ST), czas zbawczy (w ST). Prace redaktorskie: redaktorstwo Teologii Biblijnej ST, Judaizmu i Filologii Biblijnej w „Encyklopedii Katolickiej KUL”.

Prace wydrukowane

1. „Odwieczne pochodzenie Słowa” (J 1, 1-5), RBL 25 (1972) 156-168.
2. „Symboliczne czynności jako forma przekazu prorockiego”, w: „Współczesna bibliistyka katolicka”, Warszawa 1972, 79-90.
3. „Teologia słowa prorockiego w Starym Testamencie”, w: „Z zagadnień kultury chrześcijańskiej”, Lublin 1973, 111-118.

4. „Wśród aktualnych zagadnień biblijnych”, „Wiad. Diec. Łódzkie” 45 (1972) 243-255).

Prace oddane do druku

1. „Ewangelia wg św. Jana”. „Wstęp-Przekład-Komentarz” („Pismo święte Nowego Testamentu”, IV) ukaże się w roku przyszłym w wydaniu Pallottinum (Poznań).
2. „Komentarz praktyczny do Ewangelii św. Jana, Listy Jakuba, 1-2 Piotra, 1-3 Jana, Judy Tadeusza”, w dziele zbiorowym: „Komentarz praktyczny do Nowego Testamentu” (Pallottinum, Poznań) ukaże się pod koniec r. 1974.
3. „Literackie i egzegetyczne problemy perykopy o chlebie z nieba (J 6, 22-59)”, „Studia Theol. Vars.” 2 (1973).
4. „Jak rozumieć biblijne wypowiedzi o człowieku?” — ukaże się w specjalnym tomie ATK w Warszawie.
5. „Osiem błogosławieństw na tle pojęć etycznych mieszkańców Palestyny”, ukaże się w specjalnej publikacji Klubu Inteligencji Katolickiej w Warszawie.
6. „Rozwój norm moralnych w historii zbawienia ST”, „At. Kapł.” 1973.
7. „Godność mesjańska Jezusa w Ewangelii Janowej”, ukaże się w pracy zbiorowej sekcji biblijnej KUL: „Materiały pomocnicze do wykładów z biblistyki”.
8. „Filologiczne uwagi do Reguły Zrzeszenia (1QS 1, 3 — 2, 12)”, ukaże się w publikacji dydaktycznej sekcji biblijnej KUL.

O. doc. dr hab. Hugolin L a n g k a m m e r

Wygłoszone referaty

1. Dnia 24 XI 1972 referat pt. „Syn Człowieczy w Ewangeliiach synoptycznych” (w KUL).
2. Cykl wykładów na temat „U podstaw chrystologii NT” w Seminarium Duchowym we Wrocławiu w r. akad. 1972/73.

Prace wydrukowane (ważniejsze)

1. „Paweł i Łukasz w swoich teologicznych poglądach”, w: „Z teologii św. Łukasza”, Poznań 1973, 203-213.
2. „Historia i teologia w księgach Ezdrasza i Nehemiasza”, w: „Z zagadnień kultury chrześcijańskiej”, Lublin 1973, 119-128.
3. Tradycja i redakcja w prologu Ewangelii Marka, RTK 1 (1973) 37-56.
4. Recenzja do ksiąg Pięcioksięgu w opracowaniu ks. S. Łacha, „Theologische Revue” 68 (1972) nr 5 oraz w RBL 25 (1972) 69-73.
5. „Różne aspekty teologiczne pojęcia *golah*”, RTK 1 (1972) 45-61.
6. „Najstarszy hymn chrześcijaństwa o Chrystusie-Pokoju (Ef 2, 14-17)”, „Zeszyty Naukowe KUL” 2 (1973) 37-45.

Prace oddane do druku

Monografia o hymnach chrystologicznych NT (Katowice Św. Jacek); współautorstwo introdukcji do ST (Poznań, Pallottinum) oraz kilka artykułów do różnych czasopism i do „Encyklopedii Katolickiej KUL”.

Ks. doc. dr hab. Józef K u d a s i e w i c z

Wygłoszone referaty

1. „Jeruzalem punktem wyjścia misji apostołskiej” (X Kongres Biblistów Polskich, Kraków VI 1972).

2. „Relacja człowiek — Bóg w Piśmie św.” (Międzywydziałowe Sympozjum ATK, 15—16 II 1973).
3. „Świadomość mesjańska Jezusa” (wykłady w auli KUL, 22 XI 1972).
4. Wykłady na temat „Pismo św. w duszpasterstwie: postulatory Kościoła — formy — zasady” (Kurs duszpasterski, Trzebinia, 27 IV 1973).

Prace wydrukowane

1. „Wstęp do historii zbawienia”, Lublin 1972.
2. „Słowo Boże w odnowionym obrzędzie chrztu”, w: „Sakrament chrztu”, Katowice 1973.
3. „Współczesna hermeneutyka biblijna a przepowiadanie”. w: „Współczesna Bibliistyka Polska 1945—1970. VIII Kongres Biblistów Polskich”, Warszawa 1972, 172-196.
4. „Jerozolima deptana będzie przez pogan”, RTK 1 (1972) 83-92.
5. „Nazwy Jerozolim i Jerozolima w życiu św. Łukasza”, RTK 1 (1973) 17-36.
6. „Jeruzalem — punktem wyjścia misji apostołskiej”, w: „Materiały z X Kongresu Biblistów Polskich”, Kraków 1973.
7. „Nabożeństwo Słowa Bożego: chrzest ciągle obowiązuje”, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 47 (1972) 39-46.

Ks. dr hab. Józef Homerski

Prace wydrukowane

1. „1-2 Księgi Królów”. „Wstęp-Przekład-Komentarz”, w: „Biblia Poznańska”, Poznań 1974 (Św. Wojciech).
2. „Wstęp ogólny do Pisma św.”, w: „Pismo święte Starego i Nowego Testamentu” (Pallottinum). Redakcja całości oraz rozdziały własne: „Kanon ksiąg św.”, „Hermeneutyka”, „Historia egzegezy”.
3. „Teologiczne wartości wyroczni o narodach u proroków pisarzy”, w: „Studia Theol. Vars.” 10 (1972) 31-53.
4. R. de Vaux OP — W. F. Albright. „W rocznicę śmierci”, RTK 1 (1973) 98-104.

Ks. dr Marian Filipiak

Wygłoszone referaty

1. „Przygotowanie do wypełnienia obietnic mesjańskich (Księga Koheleta)” (W ramach Tygodnia Biblijnego w Lublinie — KUL 17 XI 1972).
2. „Idea stworzenia świata w księdze Rdz i w tekstach pozabiblijnych” (W Ośrodku Akademickim KUL, XII 1972).
3. „Biblia jako tworzywo literackie” (W Ośrodku Akademickim KUL, I 1973).

Prace wydrukowane

1. „Przymierze w Piśmie św.”, RBL 3 (1972) 145-155.
2. „Arka Przymierza i Święty Namiot — pierwsza świątynia ST”, „Poznańskie Studia Teologiczne” (1972) 211-220.
3. „Szkoła Biblijna KUL”, „Zeszyty Naukowe KUL” 2 (1972) 87-88.

Prace oddane do druku

1. „Kohelet a księga Rdz”, RBL 1973.
2. „Godność osoby ludzkiej na podstawie opisu stworzenia człowieka”, „Zeszyty Naukowe KUL” 1973 z. 2.

3. „Biblijna koncepcja powołania”, „Znak” 1973.
4. „Protoewangelia Rdz 3, 15 na nowo odczytana”, „Poznańskie Studia Teologiczne” 1973.
5. Hasła oddane do „Encyklopedii Katolickiej KUL”: chabiru i chebrajczycy.

HUGOLIN LANGKAMMER OFM

PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE Z ZAKRESU BIBLISTYKI
PROFESORÓW I ABSOLWENTÓW KUL
(rok akademicki 1972/73)

1. *Z zagadnień kultury chrześcijańskiej. Kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu Prymasowi Polski, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1973, ss. 664.*

Okazją wydania specjalnej książki dedykowanej Jego Eminencji Ks. Stefanowi Kardynałowi Wyszyńskiemu, Prymasowi Polski stała się 25-rocznica sakry biskupiej Ks. Prymasa i 70-rocznica Jego urodzin. W okresie drukowania książki dołączył się jeszcze niezwykle rzadki w historii Polski jubileusz 25-lecia prymatu.

Księga jest zbiorem artykułów pracowników naukowych KUL, czynnych i emerytowanych profesorów tej Uczelni, aktualnie pracujących w niej docentów i doktorów habilitowanych oraz bliżej związanych z Uniwersytetem członków czynnych Towarzystwa Naukowego KUL.

Oczywiście, że w tak ważnej chwili dla historii Kościoła w Polsce także bibliści KUL pragnęli Ks. Prymasowi złożyć hołd i wyrazić choć w skromny sposób swoje wyrazy najgłębszego szacunku i prawdziwej miłości. Artykuły biblijne mieszczące się w pierwszej części książki na s. 85-137 napisali: ks. S. Łach: *Psalmy dziękczynne w Psalterzu*; ks. F. Gryglewicz: *Magnificat, aspekt teologiczny*; ks. L. Stachowiak: *Teologia słowa prorockiego w Starym Testamencie*; o. H. Langkammer OFM: *Historia i teologia w księgach Ezdrasza i Nehemiasza*; ks. K. Romaniuk: *„Idąc na cały świat...”*; Wspomniane studia są pracami naukowymi, ze względu jednak na tematykę mogą wzbudzić zainteresowanie także w szerszych kręgach odbiorców.

2. Ks. F. Gryglewicz (redaktor), *Studia z teologii św. Łukasza*, Poznań (Św. Wojciech) 1973, ss. 215.

Jest to dzieło zbiorowe pod redakcją ks. prof. F. Gryglewicza (KUL). Składa się na nie aż piętnaście artykułów zredagowanych przez profesorów i adiunktów KUL oraz profesorów Wyższych Seminariorów Duchownych, byłych wychowanków KUL: ks. F. Gryglewicz: *Bóg i Jego plan zbawienia w ujęciu św. Łukasza*; ks. E. Michoń: *Jezus podczas męki u św. Łukasza*; ks. M. Czajkowski: *Wniebowstąpienie Jezusa*; ks. H. Ordon SDS: *Znaczenie określenia „Duch Jezusa” w Dz 16, 7*; ks. M. Kokot SDB: *Magnificat w świetle Psalmów*; o. W. Setowski OFMConv.: *„Maryja przechowywała wszystkie te słowa w sercu swoim” (Łk 2, 19. 51b)*; ks. J. Wilk SDB: *Teologia Łukaszej Ewangelii Dzieciństwa*; ks. F. Józwiak: *Znaczenie modlitwy*